

ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ VI ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΕ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟ 2008/919/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 28ης Νοεμβρίου 2008

σχετικά με την τροποποίηση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 29, το άρθρο 31 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και το άρθρο 34 παράγραφος 2 στοιχείο β),

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η τρομοκρατία αποτελεί μία από τις σοβαρότερες παραβιάσεις των παγκόσμιων αξιών της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της ισότητας και της αλληλεγγύης, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Αντιπροσωπεύει, επίσης, μία από τις σοβαρότερες προσβολές των αρχών της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, που είναι κοινές στα κράτη μέλη και στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (2) Η απόφαση πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας ⁽²⁾ αποτελεί τη βάση της αντιτρομοκρατικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εκπόνηση ενός κοινού νομικού πλαισίου για όλα τα κράτη μέλη και ιδίως ένας εναρμονισμένος ορισμός των τρομοκρατικών εγκλημάτων, κατέστησε δυνατή την εκπόνηση και ανάπτυξη της αντιτρομοκρατικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τηρουμένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου.
- (3) Τα τελευταία αυτά έτη, η τρομοκρατική απειλή αναπτύχθηκε και εξελίχθηκε γρήγορα. Το «modus operandi» των ενεργών τρομοκρατών και των υποστηρικτών τους τροποποιήθηκε, περιλαμβανομένης της αντικατάστασης των ιεραρχικά δομημένων ομάδων από ημιαυτόνομες μονάδες που έχουν μεταξύ τους σχετικά χαλαρούς δεσμούς. Οι μονάδες αυτές συνδέονται με διεθνή δίκτυα και ανατρέχουν όλο και περισσότερο στις νέες τεχνολογίες και ιδίως στο Διαδίκτυο.

- (4) Το Διαδίκτυο χρησιμοποιείται για να εμπνεύσει και να κινητοποιήσει τοπικά τρομοκρατικά δίκτυα και άτομα στην Ευρώπη και χρησιμοποιείται επίσης ως πηγή πληροφοριών σχετικά με τρομοκρατικές μεθόδους και μέσα, λειτουργώντας ως «εικονικό στρατόπεδο εκπαίδευσης». Δραστηριότητες όπως η δημόσια πρόκληση για τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων και η στρατολόγηση και εκπαίδευση τρομοκρατών έχουν πολλαπλασιαστεί, με πολύ μικρό κόστος και ανάληψη ευθύνης.
- (5) Το Πρόγραμμα της Χάγης για την ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 5 Νοεμβρίου 2004, υπογραμμίζει ότι, για την αποτελεσματική πρόληψη και καταπολέμηση της τρομοκρατίας, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, απαιτείται από τα κράτη μέλη να μην περιοριστούν στη διατήρηση της δικής τους ασφάλειας, αλλά να επικεντρωθούν στην ασφάλεια της Ένωσης στο σύνολό της.
- (6) Το σχέδιο δράσης του Συμβουλίου και της Επιτροπής με σκοπό την εφαρμογή του προγράμματος της Χάγης για την ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽³⁾ υπογραμμίζει ότι η τρομοκρατία απαιτεί συνολική αντιμετώπιση και ότι η Ένωση δεν μπορεί να αγνοήσει τις προδοκίες των πολιτών της ούτε να παραλείψει να τις ικανοποιήσει. Αναφέρει, επιπλέον, ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις διάφορες πλευρές της πρόληψης, της προετοιμασίας και της παρέμβασης, ώστε να βελτιωθούν και ενδεχομένως να συμπληρωθούν οι ικανότητες των κρατών μελών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, ιδίως όσον αφορά τη στρατολόγηση, τη χρηματοδότηση, την ανάλυση κινδύνου, την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας και τη διαχείριση των επιπτώσεων.
- (7) Η παρούσα απόφαση πλαίσιο προβλέπει την ποινικοποίηση των εγκλημάτων που συνδέονται με τρομοκρατικές ενέργειες ώστε να συμβάλει στον γενικότερο πολιτικό στόχο που αποτελεί η πρόληψη της τρομοκρατίας μέσω της μείωσης της διάδοσης εγγράφων που δύνανται να υποκινήσουν άτομα σε τέλεση τρομοκρατικών επιθέσεων.

⁽¹⁾ Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα.⁽²⁾ ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3.⁽³⁾ ΕΕ C 198 της 12.8.2005, σ. 1.

- (8) Το ψήφισμα 1624 (2005) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών καλεί τα κράτη να εκδώσουν τα απαραίτητα και κατάλληλα μέτρα, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του διεθνούς δικαίου, για την εκ του νόμου απαγόρευση της υποκίνησης σε τέλεση μιας ή περισσότερων τρομοκρατικών πράξεων και για την πρόληψη μιας τέτοιας υποκίνησης. Η έκθεση του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών με τίτλο «Ενωμένοι κατά της τρομοκρατίας: συστάσεις για μια παγκόσμια αντιτρομοκρατική στρατηγική» της 27ης Απριλίου 2006, ερμηνεύει το προαναφερθέν ψήφισμα ως βάση που θα επιτρέπει την ποινικοποίηση της υποκίνησης για την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων και της στρατολόγησης τρομοκρατών, περιλαμβανομένης της υποκίνησης μέσω του Διαδικτύου. Η παγκόσμια αντιτρομοκρατική στρατηγική για τα Ηνωμένα Έθνη της 8ης Σεπτεμβρίου 2006 κηρύσσει ότι τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών θα επιχειρήσουν να διερευνήσουν τα μέσα για το συντονισμό των προσπαθειών τόσο σε διεθνή όσο και σε περιφερειακή κλίμακα, ώστε να αντιμετωπίσουν την τρομοκρατία με όλες τις μορφές και εκδηλώσεις της στο Διαδίκτυο.
- (9) Η σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη της τρομοκρατίας επιβάλλει στα κράτη μέλη να ποινικοποιήσουν τη δημόσια πρόκληση για τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος, καθώς και τη στρατολόγηση και εκπαίδευση τρομοκρατών, όταν διαπράττονται παράνομα και εκ προθέσεως.
- (10) Θα πρέπει να υπάρξει περαιτέρω προσέγγιση των ορισμών των τρομοκρατικών εγκλημάτων, περιλαμβανομένων εκείνων που συνδέονται με τρομοκρατικές δραστηριότητες, σε όλα τα κράτη μέλη, κατά τρόπο ώστε να καλύπτεται η δημόσια πρόκληση για τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος καθώς και η στρατολόγηση και εκπαίδευση τρομοκρατών, όταν διαπράττονται εκ προθέσεως.
- (11) Θα πρέπει να προβλεφθούν κυρώσεις κατά των φυσικών προσώπων που έχουν εκ προθέσεως διαπράξει ή των νομικών προσώπων που κρίνονται υπεύθυνα δημόσιας πρόκλησης για τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων, στρατολόγησης και εκπαίδευσης τρομοκρατών. Οι συμπεριφορές αυτές θα πρέπει να επισύρουν τις ίδιες ποινές σε όλα τα κράτη μέλη, είτε διαπράττονται μέσω του Διαδικτύου είτε όχι.
- (12) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας απόφασης-πλαίσιο δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν με ικανοποιητικό τρόπο μονομερώς εκ μέρους των κρατών μελών και κατά συνέπεια, λόγω της αναγκαιότητας εναρμονισμένων κανόνων σε ευρωπαϊκή κλίμακα, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης ΕΚ και αναφέρεται στο άρθρο 2 της συνθήκης ΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης ΕΚ, η εν λόγω απόφαση πλαίσιο δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (13) Η Ένωση σέβεται τις αρχές που αναγνωρίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και συμπεριλαμβάνονται στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως τα κεφάλαια II και VI. Τίποτα στην παρούσα απόφαση πλαίσιο δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως προοριζόμενο να μειώσει ή να εμποδίσει θεμελιώδη δικαιώματα ή ελευθερίες, όπως η ελευθερία έκφρασης,

η ελευθερία του συνέρχεσθαι, του συνεταιρίζεσθαι, καθώς και το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, περιλαμβανομένου του δικαιώματος της εμπιστευτικότητας της αλληλογραφίας.

- (14) Η δημόσια πρόκληση για τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων, η στρατολόγηση και η εκπαίδευση τρομοκρατών είναι εγκλήματα εκ προθέσεως. Κατά συνέπεια, τίποτα στην παρούσα απόφαση πλαίσιο δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως προοριζόμενο να μειώσει ή να εμποδίσει τη διάδοση δεδομένων για λόγους επιστημονικούς, ακαδημαϊκούς ή ενημέρωσης. Η έκφραση ριζοσπαστικών, πολεμικών ή αμφιλεγόμενων απόψεων στο πλαίσιο δημόσιας συζήτησης σε σχέση με ευαίσθητα πολιτικά θέματα, περιλαμβανομένης της τρομοκρατίας, δεν εμπίπτει στο πεδίο της παρούσας απόφασης-πλαίσιο και ιδίως στον ορισμό της δημόσιας πρόκλησης σε τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων.
- (15) Η εφαρμογή της ποινικοποίησης δυνάμει της παρούσας απόφασης-πλαίσιο θα πρέπει να είναι ανάλογη προς τη φύση και τις περιστάσεις του εγκλήματος, λαμβανομένων υπόψη των νόμιμων επιδιωκόμενων στόχων και της αναγκαιότητάς τους σε μια δημοκρατική κοινωνία, αποκλείοντας οποιαδήποτε μορφή αυθαιρεσίας και διάκρισης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις

Η απόφαση πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

Εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες

1. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλαίσιο, νοούνται ως:

- α) “δημόσια πρόκληση για τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος”: η διάδοση ή η με οποιονδήποτε τρόπο διάθεση ενός μηνύματος προς το κοινό, με πρόθεση την υποκίνηση σε τέλεση ενός από τα εγκλήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως η), όταν μια τέτοια συμπεριφορά, είτε υποστηρίζει άμεσα είτε όχι τα τρομοκρατικά εγκλήματα, προκαλεί κίνδυνο τέλεσης ενός ή περισσότερων τέτοιων εγκλημάτων·
- β) “στρατολόγηση τρομοκρατών”: η υποκίνηση άλλου προσώπου σε τέλεση ενός από τα εγκλήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως η), ή στο άρθρο 2 παράγραφος 2·
- γ) “εκπαίδευση τρομοκρατών”: η παροχή οδηγιών σχετικά με την κατασκευή ή τη χρήση εκρηκτικών, πυροβόλων όπλων, λοιπών όπλων ή επιβλαβών ή επικίνδυνων ουσιών ή άλλων ειδικών μεθόδων ή τεχνικών, ενόψει της διάπραξης ενός από τα εγκλήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως η), έχοντας επίγνωση ότι η διαβιβασθείσα τεχνολογία πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό αυτό.

2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να θεωρηθούν επίσης ως εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες οι ακόλουθες εκ προθέσεως πράξεις:

- α) η δημόσια πρόκληση για τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος·
- β) η στρατολόγηση τρομοκρατών·
- γ) η εκπαίδευση τρομοκρατών·
- δ) διακεκριμένη κλοπή που διαπράττεται με σκοπό την τέλεση ενός από τα εγκλήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 1 παράγραφος 1·
- ε) εκβίαση με σκοπό την τέλεση ενός από τα εγκλήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 1 παράγραφος 1·
- στ) πλαστογραφία διοικητικών εγγράφων με σκοπό την τέλεση ενός από τα εγκλήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως η), καθώς και στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο β).

3. Για να θεωρηθεί αξιόποινή μια πράξη βάσει της παραγράφου 2, δεν είναι αναγκαίο να διαπραχθεί πράγματι τρομοκρατικό έγκλημα».

2. Το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4

Ηθική αυτοργία, συνέργεια, απόπειρα

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να επισύρει ποινή η συνέργεια σε έγκλημα που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και στα άρθρα 2 ή 3.

2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να επισύρει ποινή η ηθική αυτοργία εγκλήματος από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 παράγραφος 1, στο άρθρο 2 ή στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία δ) έως στ).

3. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να επισύρει ποινή η απόπειρα εγκλήματος από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία δ) έως στ), με εξαίρεση την κατοχή που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο στ) και το έγκλημα που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο θ).

4. Κάθε κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να λάβει τα αναγκαία μέτρα ώστε να επισύρει ποινή η απόπειρα τέλεσης

εγκλήματος που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ)».

Άρθρο 2

Θεμελιώδεις αρχές σχετικές με την ελευθερία της έκφρασης

Η παρούσα απόφαση πλαίσιο δεν συνεπάγεται υποχρέωση των κρατών μελών να λαμβάνουν μέτρα που αντιβαίνουν προς τις θεμελιώδεις αρχές τους σχετικά με την ελευθερία της έκφρασης, ιδίως δε την ελευθερία του τύπου και την ελευθερία της έκφρασης σε άλλα μέσα ενημέρωσης, όπως απορρέουν από τις συνταγματικές παραδόσεις ή τους κανόνες που διέπουν τα δικαιώματα, τις ευθύνες και τις διαδικαστικές εγγυήσεις για τον τύπο ή άλλα μέσα ενημέρωσης, όταν οι κανόνες αυτοί αναφέρονται στον καθορισμό ή τον περιορισμό της ευθύνης.

Άρθρο 3

Εφαρμογή και εκδόσεις

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση πλαίσιο έως τις 9 Δεκεμβρίου 2010. Κατά την εφαρμογή της παρούσας απόφασης-πλαίσιο, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η ποινικοποίηση να είναι ανάλογη προς τους νόμιμους επιδιωκόμενους και αναγκαίους για μια δημοκρατική κοινωνία στόχους και να αποκλείει οποιαδήποτε μορφή αυθαιρεσίας και διάκρισης.

2. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν, το αργότερο τις 9 Δεκεμβρίου 2010 στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και στην Επιτροπή, το κείμενο των διατάξεων με τις οποίες ενσωματώνονται στο εθνικό τους δίκαιο οι δυνάμει της παρούσας απόφασης-πλαίσιο υποχρεώσεις τους. Το Συμβούλιο, το αργότερο στις 9 Δεκεμβρίου 2011 και με βάση, αφενός, έκθεση που συντάσσεται με τα εν λόγω στοιχεία και, αφετέρου, έκθεση της Επιτροπής, επαληθεύει αν τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση πλαίσιο.

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση πλαίσιο αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 28 Νοεμβρίου 2008.

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

M. ALLIOT-MARIE